

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 288/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Viktorom Mlynekom, advokátom, Štúrova 43, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Svk 58/2022 z 30. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 3 Svk 58/2022 z 30. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie (nesprávne označené ako rozsudok, pozn.) najvyššieho správneho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Domáha sa i náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že podaním z 5. júna 2019 sa sťažovateľ domáhal, aby Okresný úrad Komárno, katastrálny odbor (ďalej aj „žalovaný“ alebo „správny orgán“) zdôvodnil, prečo na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] nie je uvedený pôvodný vlastník nehnuteľnosti ani predávajúci. Sťažovateľovi bolo zaslané oznámenie pod č. [REDAKOVANÉ] zo 4. júla 2019, v rámci ktorého mu správny orgán oznámil skutočnosti týkajúce sa prevodu a prechodu vlastníctva označenej parcely. Podaním z 1. júla 2019 sťažovateľ vyzval správny orgán na spoluprácu, pričom zo strany správneho orgánu mu bolo zaslané ďalšie oznámenie

2. septembra 2019. Sťažovateľ podal 28. novembra 2019 sťažnosť, v dôsledku ktorej správny orgán 29. novembra 2019 požiadal Štátny archív v Nitre o zaslanie dokumentov. Vyžiadané dokumenty boli zaslané správne orgánu 14. januára 2020 a po oboznámení sa s nim správny orgán listom z 15. januára 2020 podrobne informoval sťažovateľa o právnych úkonoch (prevodoch a prechodoch) vo vzťahu k nehnuteľnosti.

3. Správny orgán, reagujúc na predošlé oznámenia (v konaní vedenom pod č. K2-284/2019), v rámci ktorých sa sťažovateľ domáhal vydania dokladu, ktorým by bolo preukázané, že jeho starí rodičia boli vlastníkami predmetnej nehnuteľnosti, oznámením č. [REDAKOVANÉ] z 19. marca 2021 sťažovateľa informoval, že sa nezmenil skutkový stav, na základe ktorého by mal právomoc predmetné vlastnícke právo zapísať.

4. Uznesením č. k. 22 Sa 15/2021-104 z 27. apríla 2022 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“) Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) zamietol ako nedôvodnú žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy, ktorou sa sťažovateľ domáhal *„zakázania žalovanému pokračovať v napadnutom inom zásahu spočívajúcom v Oznámení žalovaného č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 19. 03. 2021 a uloženia povinnosti žalovanému obnoviť stav pred iným zásahom, a to v lehote 30 dní a určenia, že napadnutý iný zásah - Oznámenie žalovaného č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 19. 03. 2021 bol nezákonný“*.

5. Proti uzneseniu správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým uznesením zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podľa názoru sťažovateľa sa najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nedostatočne a nesprávne vysporiadal s jeho ťažiskovou a relevantnou sťažnostnou argumentáciou uplatnenou v kasačnej sťažnosti, vec nesprávne právne posúdil, keďže v napadnutom rozhodnutí rovnako ako správny súd konštatoval, že v prípade napadnutého oznámenia a postupu správneho orgánu, ktorý mu predchádzal, nemá ísť o zrejmy zásah do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa.

7. Sťažovateľ namieta, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany najvyššieho správneho súdu neboli v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu.

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

10. Ťažiskom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so záverom, ku ktorému kasačný súd dospel v súvislosti s posudzovaním charakteru oznámenia správneho orgánu č. [REDAKOVANÉ] z 19. marca 2021, podľa ktorého (týmto oznámením) nebol spôsobený žiadny zásah do práv, právom chránených záujmov a povinností sťažovateľa, ako ani nebol vykonaný žiadny pokyn, resp. zásah do už existujúceho práva. Sťažovateľovi bolo len oznámené, že sa nezmenil skutkový stav, na základe ktorého by mal správny orgán právomoc predmetné vlastnícke právo zapísať.

11. Kasačný súd poukázal na znenie § 3 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a zdôraznil, že právna úprava v tomto ustanovení zakotvuje ochranu pred faktickým postupom vykonávaným pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, pričom na rozdiel od rozhodnutia alebo opatrenia má iný zásah orgánu verejnej správy čisto faktickú povahu, čiže neprebehlo pri ňom žiadne formalizované administratívne konanie a je výsledkom okamžitého (bezprostredného) uplatnenia oprávnenia orgánu verejnej správy. Vyžaduje sa, aby sa tento zásah prejavil priamym dotykom na právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej a právnickej osoby.

12. Kasačný súd v zhode so správnym súdom vysvetlil, že zaslaniu napadnutého oznámenia predchádzala komunikácia medzi žalovaným a sťažovateľom iniciovaná sťažovateľom, bol k nej vedený administratívny spis a výsledkom bolo oznámenie, že nie je dôvod zapísať vlastnícke právo tak, ako požaduje sťažovateľ, pričom tento proces nie je možné vnímať ako riadne

administratívne konanie. Kasačný súd považoval uvedený postup skôr za administratívny postup, výsledkom ktorého bolo oznámenie, nie individuálny alebo normatívny správny akt, ako predpokladá § 3 ods. 1 písm. a) SSP.

13. Kasačný súd považoval za podstatné, že správny súd vysvetlil, že vydaním oznámenia nedošlo k ujme na subjektívnych právach sťažovateľa, keďže mu týmto listom len bolo oznámené, že sa nezmenil skutkový stav.

14. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa uplatnenou v ústavnej sťažnosti poukazuje ústavný súd na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej najvyšší správny súd okrem iného uvádza:

„... sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neprezentoval žiadnu novú argumentáciu, zotrval na tom, že predmetom jeho žaloby je spornosť zápisu vlastníckeho práva a žiada ho zapísať tak, ako tvrdí v žalobe, resp. predchádzajúcich podaniach adresovaných žalovanému. S touto argumentáciou sa správny súd v napadnutom uznesení vysporiadal. Kasačný súd dodáva, že vzhľadom na zmysel a účel ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy výsledkom takéhoto konania nemôže byť príkaz žalovanému, aby konal tak, ako si praje žalobca. Naopak, výsledkom môže byť len formulovanie zákazu pokračovať v inom zásahu (§ 262 SSP), resp. aj uloženie povinnosti obnoviť stav pred zásahom. V posudzovanom prípade žalovaný nevykonal žiaden úkon, majúci znaky faktického postupu, zasahujúceho do práv sťažovateľa, len reagoval na podania žalobcu a napadnutým oznámením uzavrel, že jeho návrhu nie je možné vyhovieť.“

15. Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.

16. Pre posúdenie zachovania základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sa kasačný súd zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a objasnil závery, ktoré ho viedli k jej zamietnutiu. Argumentáciu najvyššieho správneho súdu považuje ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení relevantných právnych predpisov v súvislosti s rozhodovaním o kasačnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ napadol rozhodnutie správneho súdu o jeho žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

17. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že nevybočuje z aplikačnej praxe kasačného súdu v súvislosti s posudzovaním dôvodnosti žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej moci, nemožno mu pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je preto potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

18. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým kasačným uznesením najvyššieho správneho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

19. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s 13 ods. 4 ústavy, ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že čl. 13 ods. 4 má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy, resp. listiny. Toto ustanovenie ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak ústavný súd nedospeje k záveru, že boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia označeného ustanovenia ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07). Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Aj túto časť ústavnej sťažnosti preto odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu